

NCad advies 'Motiveren door restricteren'

Kim Zuiddervliet

MAILADRES

Het NCad (Nationaal Comité advies dierproevenbeleid, red.) heeft een advies aangeboden aan minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Dit betreft het advies 'Motiveren door restricteren: uitgangspunten voor vocht- en voedselinname in neurocognitief onderzoek vanuit het perspectief van de 3V's'. De 3V's staan voor Vervangen, Verminderen en Verfijnen van dierproeven. Het NCad heeft zich gebogen over mogelijke verbeteringen van onderzoeksmethoden waarbij dieren voor een korte periode weinig of geen water en/of voedsel beschikbaar hebben. Dit laatste noemen we restricteren. Het doel van deze methode is om de motivatie van het proefdier om een taak uit te voeren te verhogen.

Motivatie onderzoeksmethode

Het advies van het NCad biedt onderzoekers handvatten voor de opzet van hun onderzoeksmethoden, de uitvoering van hun onderzoek en mogelijke alternatieven voor water of voedselrestrictie. Het uitgangspunt is het gebruik van een motivatiemethode die het minst belastend is voor het dier, en daar waar mogelijk alternatieven in te zetten. Het NCad adviseert om middels een goed opgezette Synthesis of Evidence (SoE) te kijken of de inzet van dieren echt nodig is. En zo ja, of restrictie de manier is om resultaat te krijgen (nee, tenzij principe). Om de keuze te faciliteren heeft het NCad een beslisboom opgesteld die onderzoekers helpt de meest verfijnde onderzoeksofzet te kiezen. Het NCad adviseert een SoE te verplichten als onderdeel van de vergunningaanvraag, die nodig is voor het uitvoeren van het onderzoek.

Codes of Practice

De motivatiemethode van de onderzoeker bij de vergunningaanvraag moet aan verschillende aspecten voldoen. Deze staan beschreven in zogeheten Codes of Practice (CoP). Een CoP is een soort van handleiding, welke de onderzoeker een richtlijn geeft voor het uitvoeren van »

zijn/haar onderzoek. Het advies bevat twee Codes of Practice: een CoP voor niet-humane primaten en een CoP voor knaagdieren. Mocht restrictie nodig zijn, na het doorlopen van de beslisboom, dan adviseert het NCad deze CoP's als leidraad. Daarbij moeten in het bijzonder de volgende specifieke handelingen of situaties worden voorkomen:

- het tegelijkertijd toepassen van vocht- en voedselrestrictie
- pushdagen
- onthouden van voedsel langer dan 24 uur
- onthouden van vocht langer dan 24 uur
- restrictie zwangere dieren
- restrictieprotocollen waardoor ernstig ongerief kan ontstaan.

De Nederlandse Voedsel -en Waren Autoriteit (NVWA) kan deze CoP's als referentie gebruiken voor het toezicht op de uitvoering van dit soort onderzoek.

Stimuleren van vervangende methoden

Het NCad adviseert de ontwikkeling en toepassing van vervangende methoden voor restrictie van water en voedsel te bevorderen. Dit door het verkrijgen van meer kennis en inzicht in de mogelijke vervangende methoden binnen het gebied van neurocognitief onderzoek. Daarbij adviseert het NCad te investeren in technologische ontwikkelingen en proefdiervrije innovaties op dat terrein. Het onderwerp restricteren zou onderdeel moeten worden van de streefbeelden op het gebied van fundamenteel en toegepast onderzoek, zoals verwoord in het eerder uitgebracht NCad advies 'Transitie naar proefdiervrij onderzoek'.

Dierenwelzijn

Het NCad is van mening dat het welzijn gewaarborgd moet zijn voor proefdieren die worden ingezet voor het aanleren van gedragstaken ten behoeve van neurocognitief onderzoek. Zo moet er worden gezorgd voor een prettige leefomgeving voor de dieren (verrijkte kooien) en moeten de dieren zoveel mogelijk in hun thuiskooi worden getraind. De Instanties voor Dierenwelzijn (IvD's) kunnen een rol spelen bij het bevorderen van kennis over positive reinforcement zonder restrictie, middels gerichte trainingen en kennisuitwisseling.

